

Karta Charakterystyki - Aktualizacja

według Rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 14 grudnia 2004 r. (Dz. U. 2, poz. 8 z 2005 r.)

1. Identyfikacja preparatu

Nazwa produktu: **Shell Sitala A 2407**

Zastosowanie: Chłodziwo wodorozcieńczalne

Identyfikacja producenta i dostawcy:

	Producent	Dostawca
	Shell Metalworking Europe	Shell Polska Sp. z o.o.
Adres:	Shell Macron GmbH Giselherstr. 57, D-44319 Dortmund, Niemcy	ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 7a 02-366 Warszawa
Tel.:	+49 (0) 231 / 9277-319	(22) 570-00-00
Fax:	+49 (0) 231 / 9277-377	(22) 570-00-01
Telefon alarmowy:	+49 (0) 40 / 6324-5110	(22) 570-00-85 0-606 670 031

Data aktualizacja: **1/25/01/2005 r.**

2. Skład i informacja o składnikach

Charakterystyka chemiczna: Mieszanina uwodornionego oleju mineralnego (o niskiej zawartości aromatów), substancji emulgujących, organicznych inhibitorów korozji, substancji pośredniczącej w rozpuszczaniu, estrów kwasów tłuszczowych, biocydów, substancji przeciwpieniowych.

Niebezpieczne składniki: W preparacie występują następujące składniki niebezpieczne – nie ujęte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 2/09/2003 (Dz.U. Nr 199, poz. 1948 - Rozporządzenie to podaje wyjaśnienia skrótu WE; CAS – numer nadany przez Chemical Abstract Service):

Rodzaj związku	WE	CAS	Zawartość, %	Symbole	Zwroty R
Sól merkaptobenzotiazolu	219-660-8	2492-26-4	1,0 – 2,5	C	R34, R50/53
Substancje emulgujące, oksyetylenowane	b.d.	220622-96-8	1,0 – 3,0	Xi	R36
Izotridekanol	248-469-2	27458-92-0	0,5 – 1,0	N	R50
(Benzylooksy)metanol	238-588-8	14548-60-8	0,3 – 0,5	Xn	R21/22, R41, R37/38, R43

Pełen opis zwrotów R znajduje się w p. 16. b.d. – brak danych.

Normy ekspozycji obowiązują dla następujących składników obecnych w preparacie (patrz p.8):
Olej mineralny.

3. Identyfikacja zagrożeń

Produkt klasyfikowany jako niebezpieczny (patrz p. 15): R52/53.

Zagrożenie zdrowia ludzkiego: Zawiera składnik uczulający. Może wywoływać reakcję alergiczną.

Zagrożenie bezpieczeństwa: W przypadku ogrzewania powyżej temperatury zapłonu lub rozpylania możliwe jest tworzenie się zapalnej lub wybuchowej mieszaniny z powietrzem.

Zagrożenie dla środowiska: Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

4. Pierwsza pomoc

Układ oddechowy: Wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze. W przypadku braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza.

Kontakt ze skórą: Zdjąć zanieczyszczoną odzież i umyć zabrudzoną skórę wodą z mydłem.

Kontakt z oczami: Natychmiast przemywać oczy dużą ilością wody przez przynajmniej 10 minut i zasięgnąć porady lekarza.

Spożycie: Nie wywoływać wymiotów. W przypadku braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza.

Porady dla lekarza: Leczyć objawowo.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Odpowiednie środki gaśnicze: Rozpylony strumień wody lub mgła wodna, piana, CO₂ (gaśnica śniegowa), suche proszki chemiczne.

Niedozwolone środki gaśnicze: Silny strumień wody.

Specyficzne zagrożenia: W procesie spalania preparatu mogą powstawać: tlenki węgla, siarki oraz niezidentyfikowane związki organiczne i nieorganiczne.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków: Odzież ochronna i aparat oddechowy na sprężone powietrze.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Indywidualne środki ostrożności: Dokładnie wietrzyć zanieczyszczone pomieszczenie. Minimalizować możliwość kontaktu ze skórą.

Ochrona środowiska: Zapobiegać wyciekowi oraz zanieczyszczeniu gleby i wody. Zapobiegać rozprzestrzenianiu się oraz przenikaniu do kanalizacji, rowów i rzek przez tworzenie barier z piasku, ziemi lub innych nadających się do tego materiałów.

Metody oczyszczania zanieczyszczeń: Zaabsorbować ciecz przy pomocy ziemi, piasku lub innych nadających się do tego materiałów. Zebrać zanieczyszczony materiał do odpowiednio oznaczonych pojemników w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7. Postępowanie z preparatem i magazynowanie

Postępowanie z preparatem: Unikać przedłużonego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą. Unikać wdychania par lub mgły, stosować lokalne systemy wentylacji wyciągowej.

Wskazówki dotyczące ochrony ppoż. i przeciwybuchowej: Klasa pożarowa B według DIN EN 2.

Magazynowanie: Przechowywać produkt w szczelnie zamkniętych pojemnikach. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł ciepła. Na pojemniki zaleca się stosowanie stali niskostopowej, nierdzewnej lub polietylenu o wysokiej gęstości.

Uwagi dotyczące wspólnego składowania: Nie przechowywać produktu ze środkami silnie utleniającymi.

Pozostałe uwagi dotyczące składowania:

Temperatura składowania: 5 - 40°C (chronić przed mrozem)

Okres przechowywania: 1 rok

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Działania techniczno-organizacyjne: Patrz punkt 7, „Postępowanie z preparatem”.

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych: W preparacie występują następujące składniki, dla których obowiązują normy ekspozycji (Rozporządzenie Min. Pracy i Polityki Społecznej z dn. 29/11/2002 – Dz.U. Nr 217, poz. 1833):

Rodzaj związku	NDS	NDSch	CAS	Zawartość, %
Olej mineralny (faza ciekła aerozolu)	5 mg/m ³	10 mg/m ³		55,0 – 65,0

Ochrona dróg oddechowych: Patrz punkt 7, „Postępowanie z preparatem”. W przypadku przekroczenia stężenia granicznego zaleca się stosować maskę oddechową z pochłaniaczem cząsteczek.

Ochrona rąk: Patrz „Ogólne zabezpieczenie i higiena osobista” poniżej. Rękawice z odpowiedniego materiału (np. kauczuk nitrylowy. Zapoznać się ze specyfikacjami producenta i znakami „CEN” – czas penetracji: poziom 6, > 480 minut, grubość 0,9 – 1 mm; certyfikat CE według EN 374 kat. III).

Ochrona oczu: W przypadku rozchłapywania preparatu nakładać okulary ochronne.

Zabezpieczenie ciała: Standardowe ubranie robocze, buty odporne na działanie chemikaliów, odpowiednie obuwie do transportowania pojemników.

Ogólne zabezpieczenie i higiena osobista: Unikać długotrwałego i intensywnego kontaktu ze skórą, w razie konieczności stosować fartuch ochronny. Przed przystąpieniem do pracy zastosować krem ochronny. Po zakończeniu pracy oraz przed przerwą na posiłek umyć ręce wodą z delikatnym środkiem myjącym lub mydłem. Po myciu stosować kremy ochronne. Nie jeść i nie pić podczas stosowania produktu. Nie przechowywać w kieszeniach szmat nasączonych produktem. Przechowywać produkt z dala od żywności i napojów.

9. Właściwości fizykochemiczne

Stan skupienia:	Ciecz		
Barwa:	Brązowa		
Zapach:	Słaby		
	Wartość	Jednostka	Metoda
Temperatura płynięcia:	< 0	°C	ASTM D 97
Zakres temperatur wrzenia:	n.d.	°C	ASTM D 1078
Temperatura zapłonu:	> 130	°C	DIN EN 57
Temperatura samozapłonu:	n.o.	°C	ASTM E 659
Granica wybuchowości - dolna:	0,6	% obj.	
- górna:	6,5	% obj.	
Prężność par w 20°C:	< 0,1	hPa	
Gęstość w 20°C:	929	kg/m ³	ASTM D 1298
Rozpuszczalność w wodzie w 20°C:	Tworzy emulsje		
Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	n.d.	Log Pow	
Wartość pH w 20°C (50 g/l):	9,3		
Lepkość kinematyczna w 20°C:	78,0	mm ² /s	ASTM D 445
n.d. – nie dotyczy; n.o. – nie określono			

10. Stabilność i reaktywność

Warunki, których należy unikać: Produkt stabilny w normalnych warunkach.

Materiały, których należy unikać: Kwasy, środki silnie utleniające i nitrozujące.

Niebezpieczne produkty rozkładu: Nie powinny powstawać w czasie normalnego przechowywania. W procesie spalania preparatu mogą powstawać: tlenki węgla, siarki oraz niezidentyfikowane związki organiczne i nieorganiczne.

11. Informacje toksykologiczne

Badania toksykologiczne: Informacje przedstawiono na podstawie wiedzy o toksykologii podobnych produktów.

- Narażenie ostre – droga pokarmowa:** LD/LC50 > 2 000 mg/kg (szczury).
- Podrażnianie oczu:** Nie oczekuje się działania drażniącego.
- Podrażnianie skóry:** Nie oczekuje się działania drażniącego.
- Podrażnianie układu oddechowego:** Nie oczekuje się działania drażniącego.
- Uczulanie skóry:** Zawiera składnik uczulający. Może wywoływać reakcję alergiczną.
- Narażenie krótko- i długoterminowe:** Nie oczekuje się działania rakotwórczego, mutagenicznego, ani negatywnego wpływu na rozrodczość.
- Doświadczenia praktyczne:** Z naszych doświadczeń wynika, że przy prawidłowym obchodzeniu się z produktem, nie wykazuje on szkodliwego oddziaływania na zdrowie.

12. Informacje ekologiczne

- Rozkład:** Produkt nie ulega łatwo biodegradacji.
- Mobilność:** Produkt płynny w typowych warunkach. Unosi się na powierzchni wody. W przypadku przeniknięcia do gleby ulegnie adsorpcji na jej cząsteczkach.
- Kumulacja:** Może ulegać bioakumulacji.
- Ekotoksyczność:** Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
- Pozostałe informacje ekologiczne:** Produkt nie zawiera składników wpływających na poziom absorbowalnych organicznych związków chlorowców w ściekach.

13. Postępowanie z odpadami

- Utylizacja odpadów:** Stosować się do obowiązujących przepisów prawnych dotyczących odpadów: Ustawy z dnia 27/04/2001 r. (Dz.U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami (Dz.U. Nr 116, poz. 1208) oraz 11/05/2001 r. (Dz.U. Nr 63, poz. 638) z późniejszymi zmianami (Dz.U. Nr 11, poz. 97), Rozp. Min. Środowiska z dnia 27/09/2001 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1206), Rozp. Min. Gospodarki i Pracy z dnia 4/08/2004 r. (Dz.U. Nr 192, poz. 1968).
- Utylizacja produktu:** Jeśli to możliwe zaleca się odzysk lub recykling produktu. W innym przypadku należy przekazać go autoryzowanej firmie utylizacji odpadów, działającej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Traktować jako odpad niebezpieczny.
- Kod odpadu:** Kod odpadu powinien być nadawany z uwzględnieniem sposobu/miejsca wykorzystania produktu. Przy zastosowaniu zgodnym z przeznaczeniem można przyjąć następujący: **12 01 09** (Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców).
- Utylizacja opakowań:** Pojemniki dokładnie opróżnić. Przekazać autoryzowanej firmie utylizacji odpadów. Zalecany środek myjący: woda.

14. Informacje o transporcie

Nie stwarza zagrożenia w czasie transportu według kodów UN, IMO/IMGD, ADR/RID oraz IATA/ICAO.

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

- Klasyfikacja preparatu:
- Symbole: Nie wymagane
- Frazy R: **R52/53:** Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
- Frazy S: **S61:** Unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją

lub kartą charakterystyki.

Zawiera: Sól merkaptobenzotiazolu.

(Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych z dnia 2 września 2003 roku (Dz.U. Nr 171 poz. 1666).

Obowiązujące przepisy polskie:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego z dnia 14 grudnia 2004 r. (Dz.U. Nr 2, poz. 8 z 2005 r.).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych z dnia 9 listopada 2004 r. (Dz.U. Nr 260, poz. 2595).
Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi z dnia 4 sierpnia 2004 r. (Dz.U. Nr 192, poz. 1968).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie z dnia 30 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 128, poz. 1348).
Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie określenia wzorów oznakowania opakowań z dnia 23 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 94, poz. 927).
Ustawa o zmianie ustawy o odpadach z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 116, poz. 1208).
Ustawa o zmianie ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 18 grudnia 2003 r. (Dz.U. Nr 11, poz. 97).
Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów z dnia 12 grudnia 2003 r. (Dz.U. Nr 229, poz. 2275).
Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska z dnia 9 grudnia 2003 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 2141).
Ustawa o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 17 października 2003 r. (Dz.U. Nr 189, poz. 1852).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem z dnia 2 września 2003 r. (Dz.U. Nr 199, poz. 1948).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie oznakowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych z dnia 2 września 2003 roku. (Dz.U. Nr 173, poz. 1679).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych z dnia 2 września 2003 roku (Dz.U. Nr 171 poz. 1666).
Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie oznaczania opakowań z dnia 4 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 994).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki z dnia 17 stycznia 2003 r. (Dz.U. Nr 19, poz. 170).
Ustawa o zmianie ustawy o odpadach i niektórych innych ustaw z dnia 19 grudnia 2002 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78).
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z dnia 29 listopada 2002 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne z dnia 14 sierpnia 2002 r. (Dz.U. Nr 142, poz. 1194).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz.U. Nr 140, poz. 1171).
Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów z dnia 27 września 2001 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).
Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11 maja 2001 r. (Dz.U. Nr 63, poz. 638).
Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r., (Dz.U. Nr 62, poz. 628).
Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001 r. (Dz.U. Nr 11, poz. 84 z późniejszymi zmianami: Dz.U. z 2001 r. Nr 100, poz.1085; Nr 123, poz.1350; Nr 125, poz. 1367; Dz.U. z 2002 r. Nr 135, poz. 1145; Nr 142, poz. 1187; Dz.U. z 2003 r. Nr 189, poz. 1852).

Przepisy Wspólnoty Europejskiej:

Raport CONCAWE nr 01/53 – klasyfikacja i oznaczanie substancji petrochemicznych zgodnie z europejską dyrektywą o substancjach niebezpiecznych.
67/548/EC (substancje niebezpieczne)
1999/45/EC i 2001/59/EC (preparaty niebezpieczne); TRGS 200 (Niemcy)
93/112/EWG, 91/155/EC i 2001/58/EC (karta charakterystyki); TRGS 220 (Niemcy)
2000/39/EG; TRGS 900 (Niemcy)

16. Inne informacje

Informacje zawarte w niniejszej karcie oparte są na obecnej wiedzy i mają za zadanie opisać produkt pod względem wymagań zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska. Dlatego nie powinny być traktowane jako gwarancja specyficznych własności produktu. Odnoszą się jedynie do opisywanego produktu, nie mogą być brane pod uwagę w przypadku zmieszania go z innymi produktami. Niniejsza karta charakterystyki nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy.

Obowiązkiem użytkownika jest zapoznanie się z powyższymi danymi oraz stosowanie się do wszelkich obowiązujących wymagań i regulacji prawnych.

Ograniczenia w użyciu: Produkt jest przeznaczony do zastosowań komercyjnych lub procesów przemysłowych. Nie należy wykorzystywać produktu do celów innych niż podano w punkcie 1 bez wcześniejszej konsultacji z firmą Shell.

Informacja techniczna: Tel. 0-22 570-00-49.

Aktualizacja: Wersja 1.1.   Drobne zmiany w tytule oraz w p. 1, 3, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16.
Wersja oryginału: 28/03/2003.

Opis zwrotów R mogących występować w powyższych punktach:

R21/22:   Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą i po połknięciu.

R34:   Powoduje oparzenia.

R36:   Działa drażniąco na oczy.

R37/38:   Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę.

R41:   Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu.

R43:   Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

R50:   Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.

R50/53:   Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Opis symboli zagrożenia mogących występować w powyższych punktach:

Xn: Szkodliwy

Xi: Drażniący

C: Żrący

N: Niebezpieczny dla środowiska